

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva
a prevencie

Ul. Kollárova č. 49, 036 01 Martin

Tel: 043/423 91 11

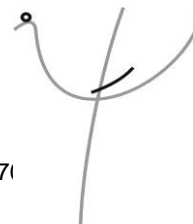
043/430 20 20

T/F: 043/430 20 21

0948 070 41271

cpppamartin@gaya.sk

www.cpppamartin.sk

Metodický materiál pre rodičov

ŠIKANOVANIE

Každé dieťa má právo na život v bezpečí, bez strachu, ponižovania a bolesti. Každý, kto sa stretol so šikanovaným dieťaťom a poznal jeho trápenie nemôže mať pochybnosti o závažnosti tejto problematiky.

Ako rozpoznáme šikanovanie?

O šikanovaní hovoríme vtedy, keď jedno dieťa alebo skupina detí hovorí inému dieťaťu škaredé a nepríjemné veci, bije ho, kope, vyhráža sa mu a podobne. Tieto incidenty sa môžu často opakovať a pre šikanované dieťa je ťažké, aby sa samo ubránilo. Existujú určité prejavy detí, ktoré môžu súvisieť so šikanovaním. Čím viac sa ich objaví, tým je riziko väčšie. Jednotlivé prejavy samozrejme nemusia mať so šikanovaním nič spoločné, ale môžu signalizovať skryté volanie dieťaťa o pomoc.

Ako šikanovanie neoznačujeme občasnú bitku alebo hádku rovnako fyzicky vybavených súperov.

Čo je šikanovanie

- **fyzické násilie** - bitka, facky, kopanie, podkopávanie nôh, sácanie, ťahanie za vlasy, za uši, pichanie rôznymi predmetmi a strkanie
- **psychické násilie** - plnenie prianí agresora, vydieranie, terorizovanie, nosenie vecí, peňazí, písanie domácich úloh, kradnutie prinesenej desiaty
- **slovné násilie** - urážanie, posmievanie sa, zosmiešňovanie, nadávanie, vyhrážanie sa
- **hmotné násilie** - poškodzovanie a kradnutie vecí obeť

Čo je potrebné všímať si u detí:

- Nečakané zmeny v správaní dieťaťa
- Dieťa odmieta chodiť do školy, aj keď skôr malo školu rado, môže sa pridružiť záškoláctvo
- Dieťa nechodí do školy a zo školy najkratšou cestou, strieda rôzne cesty, prosí o odvoz autom
- Stráca záujem o učenie a schopnosť sústrediť sa, výrazne sa zhoršia výsledky v škole
- Zo školy chodí hladné (agresori mu berú desiatu, lístky na obed)
- Nápadne často stráca svoje osobné veci
- Častejšie doma žiada peniaze, prípadne doma kradne peniaze
- Dieťa býva doma smutné, apatické, má výkyvy nálad, odmieta sa zveriť s tým, čo ho trápi, uzatvára sa do seba, má poruchy spánku
- Trpí nechutenstvom, chudne
- Ukrýva pred rodičmi poranenia, modrina škrabance, ktorých pôvod nevie a nechce vysvetliť
- Dieťa je neobvykle agresívne voči súrodencom, voči iným deťom, prejavuje zlosť, vzdor, rebéliu voči rodičom
- Sťažuje sa na neurčité bolesti brucha, hlavy, ráno zvracia, snaží sa zostať doma, simuluje, preháňa svoje zdravotné ťažkosti
- Dieťa nemá kamaráta, s ktorým by trávil voľný čas
- Za dieťaťom domov neprichádzajú spolužiaci, kamaráti, dieťa nie je pozývané na návštevu k iným deťom
- Dieťa sa zdržiava viac doma ako malo vo zvyku
- Nedôveruje nikomu, odmieta priznať, že má problémy

Čo robiť?

- Skúste zistiť čo najviac podrobností, vzbud'te v dieťati dôveru, ktorú by ste nemali sklamať
- Buďte dieťaťu maximálnou oporou, rozprávajte sa o situácii s dieťaťom, verte mu, berte jeho slová vážne, situáciu nezľahčujte. Nie je vhodné dieťa ani priveľmi ľutovať
- Podporte sebavedomie dieťaťa, posmeľte ho, aby sa vedelo adekvátne brániť, aby sa dokázalo okamžite a rázne ohradiť, ak mu niekto berie veci, ubližuje slovne alebo fyzicky. Povzbudzujeme ho, aby si našlo viac kamarátov, aby sa vyhýbalo miestam a situáciám, kde dochádza k šikanovaniu

- Ochráňte dieťa aspoň mimo školy – zabezpečte, aby do školy a zo školy odchádzalo pod dozorom dospelého
- Nedopustíte priamu konfrontáciu agresora a šikanovaného dieťaťa
- Môžete navštíviť rodičov agresora a pokúsiť sa s nimi o nápravu situácie
- Kontaktujte školu, upovedomte ich aj písomne, žiadajte nápravu a písomné stanovisko školy k danej problematike. Každá škola musí dbať na dodržiavanie pravidiel, na pôde školy nesmie byť ubližované žiadnemu žiakovi. Po prijatí sťažnosti musí škola postupovať podľa presných metodických smerníc a prípad prešetriť
- Triedneho učiteľa a riaditeľa školy by mali navštíviť obaja rodičia a zistiť, či je škola schopná poskytnúť odbornú pomoc. Požiadať školu, aby vás pravidelne informovala o priebehu nápravy
- Naďalej sledovať správanie dieťaťa, overte si, aké opatrenia škola spravila
- Ak sa napriek apelom nič nezlepšilo, trvajte na prísnejšom zakročení a dôkladnom napravení situácie
- Ak je správanie školy príliš benevolentné, môžete sa sťažovať na vyšších miestach (obce, mestá, ktoré spravujú školy), zvažujte preradenie dieťaťa na inú školu
- Šikanovanie napĺňa skutkovú podstatu trestného činu – môžete podať trestné oznámenie na agresorov, ktorí týrajú vaše dieťa
- Ak šikanovanie trvalo príliš dlho, dieťa bude možno potrebovať pomoc psychológa
- Zodpovednosť za bezpečie dieťaťa prináleží dospelým, kým škola nezaručí bezpečnosť a neodstráni hrozbu fyzického alebo psychického násillia, v najzávažnejších prípadoch umožnite dieťaťu neprísť pár dní do školy. Škola je povinná zabezpečiť bezpečné prostredie pre každého žiaka

Spracovala Mgr. Alena Miklušová
sociálna pedagogička